

Discriminatiezaak tegen de Stichting Hoogbegaafd bij het College voor de Rechten van de mens 20 februari 2026

Bijdrage van mr. Caroline Franssen. Tijdens de zitting zijn gedeeltes voorgelezen.

Geacht College, leden van de Commissie,

Ik sta hier vandaag niet alleen voor mezelf, maar voor een fundamenteel beginsel van onze democratische rechtsstaat: het recht om als burger volwaardig deel te nemen aan het maatschappelijk verkeer, ongeacht je opvattingen over complexe maatschappelijke thema's. De kern van deze zaak is in feite simpel, doch principieel: ik heb mij als geïnteresseerde professional ingeschreven voor een symposium over hoogbegaafdheid. Ik heb betaald en ik heb de bevestiging ontvangen. Vervolgens is mij eenzijdig, preventief en zonder dat ik enig gedrag heb vertoond dat daartoe aanleiding gaf, de toegang ontzegd.

De reden die de Stichting Hoogbegaafd! daarvoor gaf, is even helder als verontrustend: men weigerde mij om wat ik *denk* en wat ik elders, in het publieke debat, *zeg*.

Men stelde dat ik transvrouwen niet als vrouwen zie en dat dit een onveilige sfeer zou creëren. Hiermee raakt deze zaak de kern van de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB): mag een aanbieder van een openbare dienst iemand uitsluiten op basis van een levensovertuiging of politieke gezindheid, louter omdat die overtuiging als onwelgevallig of zelfs 'kwetsend' wordt ervaren door anderen?

Allereerst wil ik ingaan op de toepasselijkheid van de AWGB, aangezien de wederpartij probeert zich aan de werking van de wet te onttrekken door te stellen dat zij geen bedrijf of instelling in de zin van artikel 7 AWGB zou zijn.

Dit is een juridisch onhoudbaar standpunt. De Stichting biedt een symposium aan op de openbare markt, tegen betaling, toegankelijk voor iedereen die zich inschrijft. Zoals blijkt uit de wetsgeschiedenis bij artikel 7 AWGB, valt het aanbieden van goederen of diensten door privaatrechtelijke rechtspersonen, zoals stichtingen en verenigingen, wel degelijk onder de reikwijdte van de wet, zeker wanneer dit aanbod in het openbaar geschiedt en een zakelijk karakter heeft. De wetgever heeft expliciet beoogd discriminerende gedragingen in de openbare sfeer te verbieden, ook als de aanbieder een stichting is zonder winstoogmerk. Het symposium is een 'dienst' in het economisch verkeer.

Door mij de toegang te weigeren tot deze dienst, handelt de Stichting in directe strijd met artikel 7, eerste lid, van de AWGB. Het standpunt dat de Stichting een soort besloten sociëteit zou zijn waar de discriminatiewetgeving stopt bij de voordeur, miskent de openbare aard van het evenement en de ratio van de wet.

Dan kom ik bij de grond van het onderscheid: mijn genderkritische overtuiging. De Stichting tracht mijn visie, dat biologische sekse een onveranderlijk feit is en dat het begrip 'vrouw' gekoppeld is aan biologische realiteit, weg te zetten als 'slechts een mening' die geen bescherming verdient.

Ik bestrijd dit ten zeerste. Mijn opvattingen vormen een samenhangende en serieuze levensovertuiging die raakt aan fundamentele vragen over menselijk bestaan, identiteit en maatschappelijke ordening. Dit is geen vluchtige opinie, maar een diepgewortelde visie op de werkelijkheid, vergelijkbaar met humanisme of veganisme, die door het College eerder als beschermde gronden zijn erkend.

Ik beroep mij hierbij, in lijn met internationale ontwikkelingen, op de uitspraak in de Britse zaak *Forstater v. CGD Europe*. Hoewel formeel geen Nederlands recht, is de redenering daarvan universeel toepasbaar binnen de context van het EVRM: genderkritische overtuigingen zijn "worthy of respect in a democratic society" en vallen onder de bescherming van artikel 9 EVRM (vrijheid van gedachte en geweten) en artikel 10 EVRM (vrijheid van meningsuiting).

Door mij uit te sluiten op basis van deze overtuiging, maakt de Stichting direct onderscheid op grond van levensovertuiging. Tevens is er sprake van onderscheid op grond van politieke gezindheid, nu mijn opvattingen onlosmakelijk verbonden zijn met het politieke debat over vrouwenrechten, de inrichting van de openbare ruimte en de wetgeving omtrent gender.

De wetsgeschiedenis van de AWGB bevestigt dat het begrip 'politieke gezindheid' ruim moet worden uitgelegd en ook maatschappelijke visies omvat.

De wederpartij voert aan dat mijn uitsluiting noodzakelijk was voor de 'veiligheid' van LHBTIQA+-deelnemers en beroept zich op een recente uitspraak van het Gerechtshof Amsterdam waarin mijn tweets als 'offensief' zouden worden bestempeld (hetgeen een lezing van dit arrest ontkracht).

Hier maakt de Stichting een cruciale en gevaarlijke denkfout. Er is een fundamenteel verschil tussen het *hebben* en *uiten* van een mening in het publieke debat (op Twitter/X), en het vertonen van wangedrag tijdens een symposium over hoogbegaafdheid.

De Stichting past een preventieve uitsluiting toe op basis van een *vermoeden* van onveiligheid, louter gebaseerd op mijn ideeën. Er is geen enkel bewijs dat ik het symposium zou hebben willen verstoren. I

Ik kwam daar om te luisteren naar sprekers over hoogbegaafdheid, een onderwerp dat mij professioneel aan het hart gaat. Het subjectieve gevoel van onveiligheid bij derden, het feit dat zij zich onprettig voelen bij mijn aanwezigheid omdat zij weten hoe ik denk over gender, kan en mag nooit een objectieve rechtvaardiging vormen voor direct onderscheid.

Als we die weg inslaan, eindigt de rechtsbescherming van de AWGB. Dan kan een bakker weigeren een taart te verkopen aan een homoseksueel koppel omdat hij zich 'spiritueel onveilig' voelt, of kan een vergadercentrum een politieke partij weigeren omdat andere gasten aanstoot nemen aan hun partijprogramma.

Het discriminatieverbod is er juist om individuen te beschermen tegen de intolerantie van de meerderheid of van specifieke groepen die aanstoot nemen aan hun identiteit of overtuiging.

Het argument van de Stichting dat zij een 'safe space' moeten garanderen, is in deze context een eufemisme voor het uitsluiten van andersdenkenden. De Stichting beroept zich feitelijk op een uitzonderingsgrond voor 'objectieve rechtvaardiging'. Echter, bij direct onderscheid op grond van levensovertuiging of politieke gezindheid kent de AWGB een gesloten systeem van uitzonderingen.

Artikel 2 van de wet biedt geen ruimte voor een algemene belangenafweging bij direct onderscheid, tenzij er sprake is van specifieke beroepsvereisten of privacy-uitzonderingen in de privésfeer. Geen van die uitzonderingen is hier van toepassing.

Zelfs als het College zou oordelen dat het hier om indirect onderscheid gaat, faalt het beroep op objectieve rechtvaardiging.

Het middel (volledige uitsluiting van deelname) is disproportioneel en niet noodzakelijk. De Stichting had ook gedragsregels kunnen stellen: "U bent welkom, maar we verwachten dat u zich tijdens het symposium onthoudt van discussies over gender." Dat is niet gebeurd. Men heeft mij de toegang ontzegd tot de *persoon* Caroline Franssen, niet om wat ik deed, maar om wie ik ben en waar ik voor sta.

Bovendien wijs ik u op de willekeur van het handelen van de Stichting, hetgeen blijkt uit het feit dat zij hun voorwaarden *ex-post* hebben aangepast. Uit mijn bewijsstukken via de Wayback Machine blijkt onomstotelijk dat de clausule over het weigeren van deelnemers wegens 'veiligheid' of 'discriminatie' pas aan de website is toegevoegd *nadat* ik al was afgewezen.

Op het moment van mijn inschrijving bestond er geen grondslag voor mijn weigering in de algemene voorwaarden. Dit toont aan dat het besluit een ad-hoc reactie was, specifiek gericht op mij persoonlijk, en geen uitvoering van een consistent, vooraf bepaald beleid. Het is een gelegenheidsargument, geconstrueerd om discriminatie achteraf te rechtvaardigen.

In het bestuursrecht en het verbintenissenrecht is een dergelijke handelwijze in strijd met de rechtszekerheid en de redelijkheid en billijkheid.

De verwijzing van de wederpartij naar het arrest van het Gerechtshof Amsterdam doet niet ter zake voor de vraag die hier voorligt.

Dat arrest ging over de grenzen van de vrijheid van meningsuiting in een civiele procedure over onrechtmatige daad en smaad. Dat ik mij in het publieke debat scherp uitlaat, en dat mag, binnen de grenzen van artikel 10 EVRM, betekent niet dat ik mijn burgerrechten verlies.

Het betekent niet dat ik vogelvrij ben verklaard en dat elke dienstverlener mij mag weigeren. Het recht om scherp deel te nemen aan het maatschappelijk debat zonder uitgesloten te worden van voorzieningen, is precies wat de mensenrechten beogen te beschermen.

De Stichting haalt zaken door elkaar: de vraag of mijn tweets 'kwetsend' zijn voor een individu op internet, is een totaal andere dan de vraag of de Stichting mij de toegang mag weigeren tot een zaal in een congrescentrum.

De Stichting fungeert hier als rechter, jury en beul over mijn meningen, en legt mij een sanctie op (uitsluiting) die de wet niet toestaat.

Tot slot, geacht College, wil ik benadrukken dat deze zaak een precedentwerking heeft die verder reikt dan mijn persoonlijke situatie.

Als u toestaat dat organisaties mensen weigeren op basis van hun 'genderkritische' overtuigingen onder het mom van 'sociale veiligheid', creëert u een maatschappij waarin segregatie wordt gefaciliteerd.

Een maatschappij waarin we alleen nog maar diensten leveren aan mensen met wie we het eens zijn. Dat is in strijd met de geest van artikel 1 van de Grondwet en de AWGB, die juist beogen dat we, ondanks onze verschillen, gelijkwaardig deelnemen aan het maatschappelijk verkeer.

Ik verzoek u dan ook vast te stellen dat Stichting Hoogbegaafd! jegens mij verboden onderscheid heeft gemaakt op grond van levensovertuiging en/of politieke gezindheid door mij de toegang tot het symposium te weigeren.